

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 29 grudnia 2015 r.

Poz. 2269

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 17 grudnia 2015 r.

w sprawie wprowadzenia „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach indyków rzeźnych” na lata 2016–2018

Na podstawie art. 57 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1539 oraz z 2015 r. poz. 266 i 470) zarządza się, co następuje:

- § 1. Wprowadza się „Krajowy program zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach indyków rzeźnych”, który jest określony w załączniku do rozporządzenia.
- § 2. Program, o którym mowa w § 1, będzie realizowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2016–2018.
- § 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *K. Jurgiel*

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1906).

KRAJOWY PROGRAM ZWALCZANIA NIEKTÓRYCH SEROTYPÓW *SALMONELLA* W STADACH INDYKÓW RZEŹNYCH NA LATA 2016-2018

1. Zasady ogólne

1.1. Cel „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach indyków rzeźnych”

Zgodnie z art. 5 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność (Dz. Urz. UE L 325 z 12.12.2003, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 41, str. 328, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2160/2003”, państwa członkowskie Unii Europejskiej ustanawiają krajowe programy zwalczania w odniesieniu do każdej choroby odzwierzęcej i odzwierzęcego czynnika chorobotwórczego wymienionych w załączniku I do tego rozporządzenia. Celem programu jest osiągnięcie celu unijnego, który w odniesieniu do stad indyków rzeźnych został określony w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1190/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie unijnego celu ograniczenia występowania *Salmonella* Enteritidis i *Salmonella* Typhimurium w stadach indyków zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 340 z 13.12.2012, str. 29), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 1190/2012”, i dotyczy stad indyków rzeźnych z wynikiem dodatnim badań laboratoryjnych w odniesieniu do następujących serotypów *Salmonella*:

- 1) *Salmonella* Enteritidis,
- 2) *Salmonella* Typhimurium, w tym jednofazowej *Salmonella* Typhimurium o wzorze antygenowym $\underline{1},4,[5],12:i:-$
– zwanych dalej „serotypami *Salmonella* objętymi programem”.

Zgodnie z przepisami części E ust. 1 załącznika II do rozporządzenia nr 2160/2003 świeże mięso drobiowe pozyskane z drobiu wymienionego w załączniku I do tego rozporządzenia (kury, indyki) nie może być wprowadzone do obrotu w celu spożycia przez ludzi, jeżeli nie zostanie spełnione kryterium bezpieczeństwa żywności określone w ust. 1.28 rozdziale 1 załącznika I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 338 z 22.12.2005, str. 1, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 1 ust. 3 rozporządzenia nr 2160/2003, „Krajowy program zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach indyków rzeźnych” na lata 2016-2018, zwany dalej „programem”, nie ma zastosowania przy produkcji mięsa pochodzącego z indyków rzeźnych przeznaczonego do sprzedaży bezpośredniej lub na własny użytek.

Zgodnie z art. 4 ust. 5 rozporządzenia nr 2160/2003, cel wspólnotowy określony w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 584/2008 z dnia 20 czerwca 2008 r. wykonującym rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wspólnotowego celu ograniczenia częstości występowania *Salmonelli enteritidis* i *Salmonelli typhimurium* u indyków (Dz. Urz. UE L 162 z 21.06.2008, str. 3) został ustanowiony na okres trzech lat, do końca 2012 r. Począwszy od 2013 r. program jest kontynuowany w państwach członkowskich dla osiągnięcia celu unijnego.

Od 2010 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest realizowany „Krajowy program zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach indyków rzeźnych”. W 2010 r. serotypy *Salmonella* objęte programem stwierdzono w 24 stadach indyków rzeźnych spośród 3 434 zbadanych stad. Odsetek zakażeń w stadach indyków rzeźnych w 2010 r. wyniósł 0,7%. W drugim roku realizacji krajowego programu stwierdzono serotypy pałeczek *Salmonella* objętych tym programem w 21 stadach indyków rzeźnych z 4 648 stad zbadanych. Odsetek stad zakażonych w 2011 r. wyniósł 0,45%. W 2012 r. serotypy *Salmonella* objęte programem stwierdzono w 15 stadach indyków rzeźnych spośród 5 230 zbadanych stad. Odsetek zakażeń w stadach indyków rzeźnych w 2012 r. wyniósł 0,29%. W 2013 r. serotypy *Salmonella* objęte programem stwierdzono w 13 stadach indyków rzeźnych spośród 4 852 zbadanych stad. Odsetek zakażeń w stadach indyków rzeźnych wyniósł 0,27%. W 2014 r. serotypy *Salmonella* objęte programem stwierdzono w 18 stadach indyków rzeźnych spośród 5 838 zbadanych stad. Odsetek zakażeń w stadach indyków rzeźnych wyniósł 0,31%.

W 2015 r. program jest prowadzony zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie wprowadzenia „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach indyków rzeźnych” na 2015 r. (Dz. U. poz. 228).

Cel unijny zostanie osiągnięty w odniesieniu do stad indyków rzeźnych, gdy docelowo roczny odsetek stad z dodatnim wynikiem badań laboratoryjnych w odniesieniu do serotypów *Salmonella* objętych programem zostanie zredukowany do 1 % lub poniżej tej wartości.

Ponadto, cel programu będzie obejmował również określenie systemów badawczych koniecznych do sprawdzenia czy cel został osiągnięty oraz do sprawdzenia postępów w realizacji celu unijnego.

Zgodnie z ust. 4.1. załącznika do rozporządzenia nr 1190/2012, na potrzeby sprawozdawczości mającej na celu weryfikację celu unijnego, przyjmuje się następującą definicję stada zakażonego – jest to stado indyków rzeźnych, w którym w wyniku pobrania próbek w ramach programu wykryto w jednej lub więcej próbek *Salmonella* Enteritidis lub *Salmonella* Typhimurium (inne niż szczepy szczepionkowe, ale z uwzględnieniem jednofazowych szczepów o wzorze antygenowym 1,4,[5],12:i:-) lub został wykryty efekt hamujący wzrost bakterii.

W celu uzyskania współfinansowania unijnego program został opracowany zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 652/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającym przepisy w zakresie zarządzania wydatkami odnoszącymi się do łańcucha żywnościowego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz dotyczącymi zdrowia roślin i materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin, zmieniającym dyrektywy Rady 98/56/WE, 2000/29/WE i 2008/90/WE, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002, (WE) nr 882/2004 i (WE) nr 396/2005, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 oraz uchylającym decyzje Rady 66/399/EWG, 76/894/EWG i 2009/470/WE (Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 1).

Częstotliwość i sposób pobierania próbek w stadach indyków rzeźnych odbywają się zgodnie z ust. 1 i 2 załącznika do rozporządzenia nr 1190/2012, co jest zgodne z minimalnymi wymaganiami określonymi w części B załącznika II do rozporządzenia nr 2160/2003.

Wykrycie serotypów *Salmonella* objętych programem lub stwierdzenie efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych z inicjatywy producenta żywca indyczego, powinno być bezzwłocznie zgłaszane właściwemu miejscowo powiatowemu lekarzowi weterynarii przez laboratorium przeprowadzające badanie laboratoryjne próbek.

Zgodnie z art. 1 ust. 3 rozporządzenia nr 2160/2003, program nie ma zastosowania przy produkcji mięsa pochodzącego z indyków rzeźnych przeznaczonego do sprzedaży bezpośredniej lub na własny użytek.

1.2. Występowanie serotypów *Salmonella* na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

W latach 2006 i 2007 przeprowadzono badania podstawowe nad występowaniem pałeczek *Salmonella* w stadach indyków rzeźnych i hodowlanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z decyzją Komisji 2006/662/WE z dnia 29 września 2006 r. w sprawie wkładu finansowego Wspólnoty na rzecz badania podstawowego dotyczącego występowania bakterii salmonelli u indyków prowadzonego w państwach członkowskich (Dz. Urz. UE L 272 z 03.10.2006, str. 22). Odsetek stad zakażonych indyków rzeźnych wyniósł 24 %, natomiast w stadach indyków hodowlanych pałeczek *Salmonella* nie wykryto.

Głównym, pierwotnym rezerwuarem odzwierzęcych pałeczek *Salmonella* w Rzeczypospolitej Polskiej jest drób. Do zakażeń, zgodnie z danymi z raportu Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności na temat tendencji i źródeł chorób odzwierzęcych, odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz ognisk przenoszonych przez żywność z 2013 r., dochodzi najczęściej przez spożywanie skażonych produktów pochodzenia zwierzęcego, m. in. jaj i produktów jajecznych oraz mięsa i przetworów mięsnych, w tym drobiowych.

Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach w Rzeczypospolitej Polskiej są zbierane przez Zakład Epidemiologii Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - Państwowego Zakładu Higieny, a następnie publikowane na stronie internetowej tego Instytutu w postaci dwutygodniowych meldunków o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach. Dane dotyczące liczby zatruc pokarmowych wywołanych przez pałeczki *Salmonella* w latach 2005-2014 zestawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Dane dotyczące liczby zatruc pokarmowych wywołanych przez pałeczki *Salmonella* w latach 2005-2014.

Rok	Liczba zarejestrowanych zatruc pokarmowych wywołanych przez pałeczki <i>Salmonella</i>
2014	8 200
2013	7 407
2012	8 267
2011	8 652
2010	9 549
2009	8 855
2008	9 478
2007	11 568
2006	13 210
2005	15 815

(Źródło: Zakład Epidemiologii Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - Państwowego Zakładu Higieny)

Od 2010 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest realizowany „Krajowy program zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach indyków rzeźnych”. Wyniki realizacji ww. programu przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Wyniki realizacji krajowego programu zwalczania *Salmonella* w stadach indyków rzeźnych w latach 2011-2014.

Rok	Liczba stad zbadanych w ramach programu	Liczba stad zakażonych serotypem <i>Salmonella</i> objętym programem	% stad zakażonych serotypem <i>Salmonella</i> objętym programem
2011	4 648	21	0,45
2012	5 230	15	0,29
2013	4 852	13	0,27
2014	5 838	18	0,31

1.3. Struktura i organizacja organów Inspekcji Weterynaryjnej

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej właściwą władzą wykonawczą w zakresie realizacji programów, o których mowa w art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 2160/2003, są organy Inspekcji Weterynaryjnej: Główny Lekarz Weterynarii, wojewódzcy lekarze weterynarii oraz powiatowi lekarze weterynarii.

Obecnie funkcjonuje 16 wojewódzkich inspektoratów weterynarii oraz 305 powiatowych inspektoratów weterynarii.

Struktura oraz kompetencje organów Inspekcji Weterynaryjnej zostały określone w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1482, z późn. zm.).

W ramach programu badania laboratoryjne będą wykonywane przez laboratoria, o których mowa w art. 25 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

Krajowe laboratorium referencyjne w zakresie badań laboratoryjnych przeprowadzanych w ramach programu określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie krajowych laboratoriów referencyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 256 i 1692).

1.4. Laboratoria, w których przeprowadza się badania laboratoryjne próbek pobranych w ramach programu

Badania laboratoryjne próbek pobieranych w ramach programu przeprowadza się w laboratoriach wyznaczonych przez Głównego Lekarza Weterynarii, zgodnie z art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

W przypadkach uzasadnionych ekonomicznie lub organizacyjnie próbki pobrane w ramach programu przez powiatowego lekarza weterynarii mogą być przesłane do laboratorium wyznaczonego przez Głównego Lekarza Weterynarii znajdującego się w innym województwie. W takim przypadku, powiatowy lekarz weterynarii powiadamia wojewódzkiego lekarza weterynarii o zamiarze przesłania tych próbek do innego województwa. Wojewódzki lekarz weterynarii powiadamia wojewódzkiego lekarza weterynarii właściwego ze względu na położenie laboratorium o zamiarze przesłania próbek.

Próbki pobrane z inicjatywy producenta żywca indyjskiego, tj. przez producenta żywca indyjskiego lub osobę przez niego wyznaczoną, mogą również być badane w laboratoriach innych niż wyżej wymienione, które zostały zatwierdzone przez Głównego Lekarza Weterynarii w trybie art. 25a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej w kierunku metody badawczej opisanej w zmianie do Polskiej Normy PN-EN ISO 6579:2003/A1:2007.

Wykaz laboratoriów zatwierdzonych przez Głównego Lekarza Weterynarii jest umieszczony na stronie internetowej administrowanej przez Główny Inspektorat Weterynarii, zgodnie z art. 25 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

Krajowym laboratorium referencyjnym właściwym dla badań prowadzonych w kierunku salmonellozy (w zakresie chorób odzwierzęcych), zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie krajowych laboratoriów referencyjnych, jest Laboratorium w Zakładzie Mikrobiologii Państwowego Instytutu Weterynaryjnego - Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach, zwane dalej „KLR Salmonellozy”.

Do próbek przesyłanych do badań laboratoryjnych, pobranych w ramach kontroli urzędowych dołącza się wypełnione pismo przewodnie, którego wzór jest określony w załączniku nr 6 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 stycznia 2008 r. w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji związanej ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 17, poz. 107).

W piśmie przewodnim dołączonym do próbek kierowanych do badania laboratoryjnego producent żywca indyjskiego jest obowiązany umieścić informacje dotyczące:

- 1) imienia i nazwiska oraz adresu posiadacza indyków;
- 2) numeru lub oznaczenia stada oraz weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego gospodarstwa;
- 3) liczby próbek oraz rodzaju pobranego materiału;
- 4) daty i godziny pobrania próbek oraz wysłania do laboratorium;

- 5) rodzaju zastosowanej szczepionki w stadzie indyków rzeźnych oraz terminu jej podania;
- 6) stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych;
- 7) imienia i nazwiska osoby pobierającej próbkę.

Laboratoria wykonujące badania laboratoryjne w ramach programu oceniają każdorazowo efekt hamujący wzrost bakterii.

W przypadku wykrycia serotypu pałeczek *Salmonella* innego niż objęty programem określa się ten serotyp i podaje jego nazwę.

Z przeprowadzonych badań laboratoryjnych sporządza się sprawozdanie. W sprawozdaniu umieszcza się informacje o badanym stadzie (numer lub oznaczenie stada oraz weterynaryjny numer identyfikacyjny/numer z rejestru powiatowego lekarza weterynarii), rodzaju badanego materiału oraz o wyniku badania laboratoryjnego każdej z badanych próbek, zgodnie z jednym z poniższych sformułowań:

- 1) w próbce nr... nie stwierdzono pałeczek *Salmonella* spp. i nie stwierdzono efektu hamującego wzrost bakterii;
- 2) w próbce nr... nie stwierdzono pałeczek *Salmonella* spp. i stwierdzono efekt hamujący wzrost bakterii;
- 3) w próbce nr... stwierdzono pałeczki *Salmonella*...(należy podać nazwę serowaru lub strukturę antygenową uzyskanego izolatu) i nie stwierdzono efektu hamującego wzrost bakterii.

W przypadku, gdy:

- 1) pismo przewodnie dołączone do próbek kierowanych do badania laboratoryjnego nie zawiera, co najmniej wymaganych informacji zgodnie z niniejszym ustępem,
 - 2) ilość lub rodzaj materiału do badań nie spełnia wymogów ustanowionych w załączniku do rozporządzenia 1190/2012,
 - 3) warunki transportu próbek do laboratorium nie spełniają wymagań ustanowionych w ust. 2.2.4 załącznika do rozporządzenia 1190/2012
- laboratorium informuje o tym producenta żywca indyjskiego przy przyjęciu próbek do badania laboratoryjnego. W przypadku gdy producent żywca indyjskiego zdecydował o przeprowadzeniu badania laboratoryjnego, w sprawozdaniu z przeprowadzonych badań laboratoryjnych umieszcza się informację: „Badanie laboratoryjne nie może być traktowane jako przeprowadzone zgodnie z wymaganiami programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach indyków rzeźnych”.

Laboratoria przeprowadzające badania laboratoryjne w ramach programu oraz producent żywca indyjskiego po uzyskaniu dodatniego wyniku badań laboratoryjnych lub stwierdzeniu efektu

hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych z inicjatywy producenta żywca indyjskiego, niezwłocznie informują o tym powiatowego lekarza weterynarii.

Laboratoria wyznaczone przez Głównego Lekarza Weterynarii zgodnie z art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, po uzyskaniu dodatniego wyniku badań laboratoryjnych lub stwierdzeniu efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii informują o tym powiatowego lekarza weterynarii oraz wojewódzkiego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce pobrania próbek.

Wszystkie sprawozdania z badań laboratoryjnych próbek pobranych zarówno z inicjatywy producenta żywca indyjskiego, jak i pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii, przesyłane są do powiatowego lekarza weterynarii.

Laboratoria wykonujące badania laboratoryjne w ramach programu, na koniec okresu sprawozdawczego, na wniosek wojewódzkiego lekarza weterynarii, przygotowują sprawozdanie dotyczące badań przeprowadzonych w ramach programu.

Laboratoria wykonujące badania laboratoryjne w ramach programu przechowują wszystkie izolaty *Salmonella* wyizolowane w ramach programu przez okres co najmniej dwóch lat. Ponadto spośród przechowywanych izolatów laboratoria przesyłają do KLR Salmonellozy jeden szczep reprezentujący każdy stwierdzony serotyp *Salmonella* wraz z kartą informacyjną, a w przypadku gdy nie została wykonana pełna identyfikacja serotypu *Salmonella* – typ serologiczny, w celu wykonania badań potwierdzających.

1.5. Metody stosowane do wykrywania serotypów *Salmonella* w stadach indyków rzeźnych

Metody stosowane do wykrywania serotypów *Salmonella* w stadach indyków rzeźnych są określone w ust. 3.2-3.4 załącznika do rozporządzenia nr 1190/2012.

Do wykrywania serotypów objętych programem jest stosowana metoda zalecana przez Wspólnotowe Laboratorium Referencyjne w Bilthoven w Holandii. Metoda ta została opisana w załączniku D do normy PN-EN ISO 6579:2003/A1:2007 Mikrobiologia żywności i pasz - Horyzontalna metoda wykrywania *Salmonella* spp. (Załącznik D: Wykrywanie *Salmonella* w kale zwierząt i próbkach środowiskowych z etapu produkcji pierwotnej), w której do selektywnego namnażania stosuje się półpłynną pożywkę MSR.V.

Serotypowaniu podlega przynajmniej jeden izolat z każdej dodatkowej próbki, zgodnie ze schematem Kaufmanna-White'a-Le Minora.

1.6. Kontrole urzędowe przeprowadzane w stadach indyków rzeźnych oraz kontrole urzędowe pasz przeznaczonych dla tych stad

Zgodnie z ust. 2.1 załącznika do rozporządzenia nr 1190/2012 pobranie próbek powinno nastąpić z inicjatywy producenta żywca indyjskiego we wszystkich stadach indyków rzeźnych w

okresie 3 tygodni przed przemieszczeniem indyków do rzeźni. W przypadku indyków, które są utrzymywane dłużej niż 100 dni lub są objęte ekologiczną produkcją indyków zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 889/2008 z dnia 5 września 2008 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych w odniesieniu do produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli (Dz. Urz. UE L 250 z 18.09.2008, str. 1, z późn. zm.), powiatowy lekarz weterynarii może zezwolić na pobieranie próbek w okresie sześciu tygodni przed przemieszczeniem indyków do rzeźni. Zgodnie z częścią B załącznika II do rozporządzenia nr 2160/2003 wyniki badań laboratoryjnych próbek muszą być znane przed przemieszczeniem indyków do rzeźni. Procedura pobierania i przesyłania próbek została opisana w ust. 2.2 załącznika do rozporządzenia nr 1190/2012. Pobieranie próbek przed przemieszczeniem indyków do rzeźni następuje z inicjatywy producenta żywca indyczego, który ponosi koszty ich pobrania, transportu oraz badań laboratoryjnych w laboratorium.

Producent żywca indyczego, zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1539, z późn. zm.) jest obowiązany do poinformowania powiatowego lekarza weterynarii o każdej zmianie stanu prawnego lub faktycznego związanego z prowadzeniem działalności nadzorowanej w zakresie dotyczącym wymagań weterynaryjnych, w szczególności o wstawieniu nowego stada indyków rzeźnych. Informacja taka powinna zostać przekazana w formie pisemnej w terminie siedmiu dni od dnia zaistnienia takiego zdarzenia. Jednocześnie producent żywca indyczego przedkłada właściwemu miejscowo powiatowemu lekarzowi weterynarii harmonogram pobierania próbek w stadzie w celu zatwierdzenia. Producent żywca indyczego jest obowiązany do prowadzenia dokumentacji związanej z pobieraniem próbek, zawierającej co najmniej informacje dotyczące:

- 1) stada (ilości sztuk indyków, ich wieku);
- 2) rodzaju próbek, daty i godziny pobrania próbek;
- 3) imienia i nazwiska osoby pobierającej próbki;
- 4) daty i godziny wysłania próbek do laboratorium;
- 5) nazwy i adresu laboratorium;
- 6) wyników badań laboratoryjnych próbek pobranych w ramach programu.

Dokumentację przechowuje się przez co najmniej 2 lata od dnia zbycia stada.

Powiatowy lekarz weterynarii nadzoruje prawidłowe pobieranie próbek z inicjatywy producenta żywca indyczego oraz kontroluje dokumentację prowadzoną przez tego producenta. Nadzór ten obejmuje kontrolę realizacji harmonogramu oraz sposobu pobierania próbek. Kontrola sposobu pobierania próbek jest prowadzona z częstotliwością zależną od analizy ryzyka dokonanej przez

powiatowego lekarza weterynarii. Nadzór ten może odbywać się w trakcie kontroli urzędowych gospodarstw oraz w każdym przypadku gdy powiatowy lekarz weterynarii uzna, że zachodzi taka konieczność.

Częstotliwość pobierania próbek przez powiatowego lekarza weterynarii jest określona w ust. 2.1 lit. b (ii) oraz (iii) załącznika do rozporządzenia nr 1190/2012.

Zgodnie z ust. 2.1 lit. b (iv) załącznika do rozporządzenia nr 1190/2012, pobranie próbek przez powiatowego lekarza weterynarii może zastąpić jedno pobranie próbek przeprowadzone z inicjatywy producenta żywca indyjskiego.

W przypadku stwierdzenia efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii, opłaty związane z badaniem laboratoryjnym próbek ponosi producent żywca indyjskiego. Opłata zawiera koszt:

- 1) badania laboratoryjnego w wysokości określonej w poz. 7 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie sposobu ustalania i wysokości opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną, sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 388);
- 2) dojazdu związanego z pobraniem próbek i transportu pobranych próbek do laboratorium, według stawek za 1 kilometr przebiegu pojazdu, ustalonych zgodnie z przepisami w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy;
- 3) użytych wyrobów stosowanych w medycynie weterynaryjnej.

Kontrole urzędowe pasz przeznaczonych dla stad indyków rzeźnych w zakresie wykrywania serotypów pałeczek *Salmonella* objętych programem przewidziane zostały w Krajowym planie kontroli urzędowej pasz, przygotowanym i wdrożonym zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. z 2014 r. poz. 398, z późn. zm.) oraz tytułem V rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L 165 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 200).

2. Wymagania dotyczące przedsiębiorstw spożywczych i paszowych objętych programem

2.1. Struktura hodowli indyków rzeźnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz produktów pozyskanych z tych indyków w latach 2012-2014

Według danych Inspekcji Weterynaryjnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) w 2012 r. łączna liczba stad indyków rzeźnych wyniosła 5 904, a łączna liczba sztuk indyków rzeźnych 34 938 327,
- 2) w 2013 r. łączna liczba stad indyków rzeźnych wyniosła 5 923, a łączna liczba sztuk indyków rzeźnych 35 511 237,
- 3) w 2014 r. łączna liczba stad indyków rzeźnych wyniosła 6 749, a łączna liczba sztuk indyków rzeźnych 41 371 571

- co zostało przedstawione w podziale na województwa w tabeli 3.

Tabela 3. Łączna liczba stad oraz łączna liczba indyków rzeźnych w podziale na województwa w latach 2012-2014

Województwo	2012		2013		2014	
	Łączna liczba stad indyków rzeźnych	Łączna liczba indyków rzeźnych	Łączna liczba stad indyków rzeźnych	Łączna liczba indyków rzeźnych	Łączna liczba stad indyków rzeźnych	Łączna liczba indyków rzeźnych
Dolnośląskie	201	1 283 624	232	1 434 793	296	1 606 378
Kujawsko-Pomorskie	369	1 613 553	309	1 337 632	288	1 311 030
Lubelskie	195	2 144 942	214	2 445 616	207	2 601 144
Lubuskie	1 257	5 775 535	1288	5 991 465	1 431	7 739 662
Łódzkie	42	257 180	26	194 622	43	472 453
Małopolskie	46	259 484	41	212 240	49	254 886
Mazowieckie	391	3 043 021	417	3 173 072	483	4 206 004
Opolskie	27	124 286	22	123 350	25	145 055
Podkarpackie	35	225 259	37	225 958	39	237 233
Podlaskie	120	837 956	113	803 664	146	967 940
Pomorskie	65	411 970	42	330 403	45	346 443

Śląskie	82	383 026	63	305 933	61	307 130
Świętokrzyskie	3	43 000	6	42 000	7	40 100
Warmińsko-Mazurskie	2 096	12 783 724	2156	12 983 219	2 555	14 455 883
Wielkopolskie	765	4 707 834	806	5 093 577	844	5 464 581
Zachodniopomorskie	210	1 043 933	151	813 693	230	1 215 649

Źródło: IW

Zgodnie ze sprawozdaniem z urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa, drobiu, dziczyzny, królików i zwierząt akwakultury za 2014 r. (RRW-6) urzędowemu badaniu poubojowemu zostało poddanych 30 332 590 sztuk indyków rzeźnych.

2.2. Struktura produkcji pasz

Strukturę produkcji pasz w Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiają tabele 4 i 5.

Tabela 4. Wielkość produkcji pasz przemysłowych (w tys. ton) w Polsce w latach 2012-2014

Produkt	2012	2013	2014*
Pasze dla drobiu	5310	5565	5750
Pasze dla świń	1725	1740	1900
Pasze dla bydła	865	860	970
Premiksy	-	-	205
Pasze dla pozostałych zwierząt (m.in. dla koni, owiec, kóz, ryb, zwierząt futerkowych)	330	335	325
Ogółem	8230	8500	9150

*-prognoza

Źródło: GUS, IERiGŻ

Tabela 5. Struktura produkcji pasz przemysłowych dla drobiu, świń i bydła w latach 2012-2014

Rodzaj paszy	2012	2013	2014
--------------	------	------	------

Dla drobiu			
Mieszanki pełnoporcjowe	95,6	95,0	97,0
Mieszanki uzupełniające (koncentraty)	3,1	3,7	1,1
Mieszanki mineralne	-	-	0,3
Premiksy	1,3	1,3	1,6
Ogółem	100,0	100,0	100,0

(w %) Źródło: GUS, IERiGŻ

2.3. Instrukcje dotyczące dobrych praktyk gospodarowania lub inne wytyczne obowiązujące w zakresie higieny w gospodarstwach

2.3.1. Zarządzanie w zakresie higieny w gospodarstwach

Producenci żywności indyjskiej są obowiązani do stosowania przepisów:

- 1) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych, jakie muszą spełniać gospodarstwa w przypadku, gdy zwierzęta lub środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego pochodzące z tych gospodarstw są wprowadzane na rynek (Dz. U. Nr 168, poz. 1643) oraz
- 2) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie minimalnych warunków utrzymywania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 116, poz. 778 oraz z 2015 r. poz. 1516).

W gospodarstwie utrzymującym indyki rzeźne powinno znajdować się co najmniej:

- 1) wydzielone miejsce do składowania:
 - a) środków dezynfekcyjnych, zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych,
 - b) obornika;
- 2) miejsce zapewniające właściwe warunki do przetrzymywania produktów leczniczych weterynaryjnych, zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych;
- 3) środki dezynfekcyjne w ilości niezbędnej do przeprowadzenia doraźnego odkażania;
- 4) odzież i obuwie przeznaczone tylko do obowiązkowego użycia w gospodarstwie;
- 5) maty dezynfekcyjne nasączone środkiem odkażającym, przed wjazdem na teren gospodarstwa oraz przed wejściami do poszczególnych kurników.

W odniesieniu do warunków utrzymania indyków rzeźnych oraz zasad zarządzania gospodarstwem powinny zostać spełnione następujące środki bioasekuracji, polegające na:

- 1) stosowaniu zasady „cały kurnik pełny/cały kurnik pusty”;
- 2) zapewnieniu odpowiednich warunków utrzymania w zakresie temperatury, wilgotności, wymiany powietrza, dostępu światła;
- 3) stosowaniu prawidłowej obsady budynku inwentarskiego;
- 4) utrzymywaniu w jednym budynku inwentarskim, w obrębie jednego stada, indyków w jednakowym wieku;
- 5) izolacji poszczególnych budynków inwentarskich przez osobną obsługę, żywienie, narzędzia;
- 6) zabezpieczeniu paszy przed dostępem gryzoni i dzikich ptaków;
- 7) rejestrowaniu wejść osób postronnych na teren gospodarstwa;
- 8) odkażaniu kół pojazdów wjeżdżających na teren gospodarstwa;
- 9) regularnym aktualizowaniu planu zabezpieczenia gospodarstwa przed gryzoniami;
- 10) rejestrowaniu prowadzonych regularnie czynności odkażania, dezynsekcji i deratyzacji.

Pomieszczenia, w których utrzymuje się indyki, ich wyposażenie oraz sprzęt powinny być wykonane z materiałów nieszkodliwych dla zdrowia indyków oraz nadających się do oczyszczania i odkażania.

2.3.2. Środki zapobiegające zakażeniom przenoszonym przez zwierzęta, pasze, wodę pitną, pracowników gospodarstw

Budynki, w których są utrzymywane indyki rzeźne, powinny być:

- 1) zabezpieczone przed dostępem zwierząt innych niż utrzymywane w gospodarstwie;
- 2) utrzymywane w czystości;
- 3) oznakowane tablicą z napisem „Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony”.

Odchody oraz niezjedzone resztki paszy powinny być usuwane z pomieszczeń tak często, aby uniknąć zanieczyszczenia paszy lub wody.

Osoby zatrudnione do wykonywania czynności związanych z utrzymywaniem indyków rzeźnych powinny:

- 1) stosować odzież ochroną, oddzielną dla pracy przy każdym stadzie w budynku inwentarskim;
- 2) posiadać aktualne badania na nosicielstwo pałeczek *Salmonella*;
- 3) zostać przeszkolone w zakresie higieny osobistej oraz możliwych dróg przenoszenia zakażenia za pośrednictwem odzieży, sprzętu.

2.3.3. Higiena transportu zwierząt do gospodarstw i z gospodarstw

Zalecenia dotyczące transportu indyków rzeźnych:

- 1) indyki powinny być przewożone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz

rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniającego dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97 (Dz. Urz. UE L 03 z 05.01.2005, str. 1);

- 2) transport do gospodarstwa powinien odbywać się w pojazdach oraz w kontenerach lub pojemnikach transportowych, które zostały dokładnie oczyszczone i odkażone przed załadunkiem indyków przy użyciu dopuszczonego do obrotu środka odkażającego w stężeniu umożliwiającym inaktywację pałeczek *Salmonella*;
- 3) bezpośrednio po rozładunku indyków w gospodarstwie albo w rzeźni pojazdy oraz kontenery lub pojemniki transportowe powinny zostać oczyszczone i odkażone przy użyciu dopuszczonego do obrotu środka odkażającego w stężeniu umożliwiającym inaktywację pałeczek *Salmonella*.

2.4. Nadzór weterynaryjny nad gospodarstwami

Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt ustanawia nadzór organów administracji publicznej nad prowadzeniem działalności związanej z drobiem, określa warunki zapewniające odpowiedni poziom bezpieczeństwa epizootycznego dla prowadzenia takiej działalności oraz określa katalog środków nadzoru. Katalog ten obejmuje kompetencje organów Inspekcji Weterynaryjnej do wydawania decyzji administracyjnych oraz prowadzenia działań faktycznych o charakterze materialno-technicznym.

Zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt do kompetencji organów Inspekcji Weterynaryjnej został przekazany nadzór nad działalnością prowadzoną m.in. w zakresie:

- 1) utrzymywania drobiu, w celu umieszczenia na rynku drobiu lub produktów pochodzących z tych zwierząt lub od tych zwierząt;
- 2) zarobkowego transportu drobiu lub transportu wykonywanego w związku z prowadzeniem innej działalności gospodarczej;
- 3) organizowania targów, wystaw, pokazów lub konkursów drobiu;
- 4) skupu drobiu i obrotu drobiem lub pośrednictwa w tym obrocie;
- 5) zbierania, transportowania, przechowywania, operowania, przetwarzania oraz wykorzystywania lub usuwania produktów ubocznych pochodzących od drobiu.

Podjęcie działalności nadzorowanej w zakresie zarobkowego transportu drobiu i skupu oraz obrotu nim lub prowadzenia stacji kwarantanny jest dozwolone po uzyskaniu decyzji powiatowego lekarza weterynarii stwierdzającej spełnianie wymagań weterynaryjnych. Powiatowy lekarz weterynarii po otrzymaniu wniosku zainteresowanego podmiotu wszczyna w tym zakresie postępowanie administracyjne.

Powiatowy lekarz weterynarii wydając decyzję stwierdzającą spełnianie wymagań weterynaryjnych nadaje weterynaryjny numer identyfikacyjny podmiotowi prowadzącemu działalność nadzorowaną lub poszczególnym obiektom budowlanym lub miejscom, w których ma być prowadzona działalność nadzorowana, lub osobom wykonującym określone czynności w ramach tej działalności.

Podmioty prowadzące działalność nadzorowaną są obowiązane także do poinformowania powiatowego lekarza weterynarii o zaprzestaniu prowadzenia określonego rodzaju działalności nadzorowanej oraz o każdej zmianie stanu prawnego lub faktycznego związanego z prowadzeniem tej działalności w zakresie dotyczącym wymagań weterynaryjnych. Informacja taka powinna zostać przekazana w formie pisemnej w terminie siedmiu dni od dnia zaistnienia zdarzenia.

Podmioty prowadzące działalność podlegającą nadzorowi organów Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie spełniania wymagań weterynaryjnych są obowiązane zapewnić wymagania lokalizacyjne, zdrowotne, higieniczne, sanitarne, organizacyjne, techniczne lub technologiczne zabezpieczające przed zagrożeniem epizootycznym, epidemicznym lub zapewniające właściwą jakość produktów, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

W ramach nadzoru sprawowanego przez organy Inspekcji Weterynaryjnej nad działalnością związaną z utrzymywaniem drobiu pracownikom Inspekcji Weterynaryjnej, jak również osobom wyznaczonym do wykonywania określonych zadań w imieniu Inspekcji Weterynaryjnej, zgodnie z art. 19a i art. 19b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, przysługuje prawo przeprowadzenia w każdym czasie kontroli w zakresie spełnienia przez podmioty nadzorowane wymagań weterynaryjnych. Podmiot przeprowadzający kontrole, oprócz prawa wstępu na teren, na którym podmioty prowadzą działalność nadzorowaną, zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, ma prawo do nieodpłatnego pobierania próbek do badań oraz żądania pisemnych lub ustnych informacji w zakresie objętym przedmiotem kontroli, w tym żądania okazywania i udostępniania dokumentów lub danych informatycznych. Jeżeli w wyniku kontroli zostaną stwierdzone uchybienia w spełnieniu wymagań weterynaryjnych przez podmioty prowadzące działalność nadzorowaną, organom Inspekcji Weterynaryjnej przysługują kompetencje dające możliwość doprowadzenia wadliwego stanu faktycznego do stanu wymaganego przez przepisy prawa. Inspekcja Weterynaryjna łączy w tym zakresie realizację funkcji kontrolnych z zadaniami i kompetencjami właściwymi dla innych organów administracji publicznej, a w szczególności z uprawnieniami do wydawania decyzji administracyjnych, w tym nakazów oraz zakazów.

W przypadku stwierdzenia, że przy prowadzeniu działalności nadzorowanej zostały naruszone wymagania weterynaryjne, powiatowy lekarz weterynarii, zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 11

marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, ma kompetencje do wydania jednej z następujących decyzji administracyjnych:

- 1) nakazującej usunięcie uchybień w określonym terminie;
- 2) nakazującej wstrzymanie działalności do czasu usunięcia uchybień;
- 3) zakazującej umieszczania na rynku zwierząt lub handlu określonymi zwierzętami będącymi przedmiotem działalności albo zakazującej produkcji, umieszczania na rynku lub handlu określonymi produktami wytwarzanymi przy prowadzeniu tej działalności.

O zakresie przedmiotowym decyzji rozstrzyga powiatowy lekarz weterynarii. Nie jest to jednak uznanie swobodne. Dokonując bowiem rozstrzygnięcia, organ Inspekcji Weterynaryjnej ma na względzie wynikające z naruszenia prawa weterynaryjnego zagrożenie dla zdrowia publicznego lub zdrowia zwierząt.

2.5. Wpis gospodarstw do rejestru

Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, powiatowy lekarz weterynarii:

- 1) prowadzi rejestr podmiotów prowadzących działalność podlegającą nadzorowi, o której mowa w ust. 2.4;
- 2) przekazuje za pośrednictwem wojewódzkiego lekarza weterynarii, Głównemu Lekarzowi Weterynarii dane zawarte w rejestrze, a także informacje o każdej zmianie stanu faktycznego lub prawnego ujawnionego w tym rejestrze.

Wzór rejestru został określony w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 stycznia 2012 r. w sprawie rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną (Dz. U. poz. 128).

2.6. Prowadzenie dokumentacji w gospodarstwach

Zgodnie z art. 69 ust 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.), jeżeli tkanki i produkty pochodzące od zwierząt są przeznaczone do spożycia przez ludzi, to posiadacze tych zwierząt lub osoby odpowiedzialne za te zwierzęta są obowiązani do posiadania dokumentacji w formie ewidencji nabycia, posiadania i stosowania produktów leczniczych weterynaryjnych oraz leczenia zwierząt prowadzonej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Szczegółowy zakres i sposób prowadzenia przez lekarzy weterynarii dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej z wykonywanych zabiegów leczniczych i profilaktycznych oraz stosowanych produktów leczniczych, jak również zakres i sposób prowadzenia ewidencji leczenia zwierząt przez posiadacza zwierząt gospodarskich, a także tryb dokonywania wpisów w tej ewidencji przez lekarzy

weterynarii leczących zwierzęta został określony przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 września 2011 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej i ewidencji leczenia zwierząt oraz wzorów tej dokumentacji i ewidencji (Dz. U. Nr 224, poz. 1347).

Wspomnianą dokumentację lekarz weterynarii oraz posiadacz zwierzęcia przechowują przez okres 5 lat od dnia dokonania w niej ostatniego wpisu, zgodnie z art. 69 ust. 4 ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne.

Wzór dokumentacji obrotu detalicznego produktami leczniczymi weterynaryjnymi został określony w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2008 r. w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji obrotu detalicznego produktami leczniczymi weterynaryjnymi i wzoru tej dokumentacji (Dz. U. Nr 200, poz. 1236).

2.7. Dokumenty, w które zaopatruje się indyki w handlu oraz w obrocie z państwami trzecimi

W handlu, jak również przy przywozie z państw trzecich, dokumenty są wystawiane zgodnie z:

- 1) ustawą z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 424, z późn. zm.);
- 2) ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 3) rozporządzeniem Komisji (WE) nr 599/2004 z dnia 30 marca 2004 r. dotyczącym przyjęcia zharmonizowanego wzoru świadectwa i sprawozdania z kontroli związanych z wewnątrzspółnotowym handlem zwierzętami i produktami pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 94 z 31.03.2004, str. 44; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 43, str. 354);
- 4) rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 września 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do drobiu i jaj wylęgowych (Dz. U. poz. 1301, z późn. zm.);
- 5) rozporządzeniem Komisji (WE) nr 798/2008 z dnia 8 sierpnia 2008 r. ustanawiającym wykaz państw trzecich, terytoriów, stref lub grup, z których dopuszczalny jest przywóz do i tranzyt przez terytorium Wspólnoty drobiu i produktów drobiowych oraz wymogów dotyczących świadectw weterynaryjnych (Dz. Urz. UE L 226 z 23.08.2008, str. 1, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 18 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. UE L 31 z 01.02.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE

Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463), podmioty działające na rynku powinny zapewnić możliwość monitorowania żywności, pasz, zwierząt hodowlanych oraz wszelkich substancji przeznaczonych do dodania do żywności lub pasz. W tym celu podmioty te powinny utworzyć systemy i procedury umożliwiające przekazanie takich informacji na żądanie właściwych władz.

Zgodnie z art. 7 rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 14), przesyłkom produktów pochodzenia zwierzęcego towarzyszą świadectwa lub inne dokumenty określone w przepisach prawa Unii Europejskiej.

Wywóz zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego do państwa trzeciego odbywa się zgodnie z wymaganiami uzgodnionymi z władzami tego państwa.

Dodatkowo dla każdej przesyłki zwierząt przemieszczanej na terytorium Unii Europejskiej, w tym podlegającej wywozowi do państwa trzeciego, wystawia się w systemie TRACES świadectwo zdrowia dla zwierząt w handlu wewnątrzspółnotowym.

2.8. Inne środki podejmowane w celu identyfikacji indyków

W celu zapewnienia identyfikacji indyków w trakcie transportu dla każdej przesyłki przemieszczanej na terytorium Unii Europejskiej wystawia się w systemie TRACES świadectwo zdrowia dla zwierząt w handlu wewnątrzspółnotowym zawierające szczegółowe dane dotyczące przesyłki, w szczególności miejsce pochodzenia i przeznaczenia, oraz poświadczenie zdrowia zwierząt.

W przypadku przesyłek przeznaczonych do państw trzecich dane dotyczące przesyłki są również wprowadzane do systemu TRACES. W systemie jest odnotowywana również kontrola dobrostanu na granicy.

Przy przywozie z państw trzecich dla każdej przesyłki jest wystawiany dokument Wspólnotowe Świadectwo Weterynaryjne dla Wwozu i Przewozu (CVED) zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 282/2004 z dnia 18 lutego 2004 r. wprowadzającym dokument zgłoszenia i kontroli weterynaryjnych dotyczących zwierząt wwożonych do wspólnoty pochodzących z krajów trzecich (Dz. Urz. UE L 49 z 19.02.2004, str. 11, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 42, str. 462), którego oryginał towarzyszy przesyłce do miejsca przeznaczenia. Dodatkowo wersja elektroniczna dokumentu CVED jest wprowadzana do systemu TRACES.

3. Środki podejmowane w związku z wykryciem serotypu *Salmonella* objętego programem w stadzie indyków rzeźnych lub w produktach pochodzących od tych indyków

3.1. Postępowanie producenta żywca indyckiego i powiatowego lekarza weterynarii w przypadku wykrycia serotypu *Salmonella* objętego programem lub efektu hamującego wzrost bakterii.

3.1.1. W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań laboratoryjnych w próbkach pobranych z inicjatywy producenta żywca indyckiego w stadzie indyków rzeźnych w kierunku serotypu *Salmonella* objętego programem lub wykrycia efektu hamującego wzrost bakterii, producent żywca indyckiego jest obowiązany do:

- 1) niezwłocznego zawiadomienia o tym fakcie powiatowego lekarza weterynarii;
- 2) pozostawienia indyków w miejscu ich stałego przebywania i niewprowadzania tam innego drobiu;
- 3) uniemożliwienia osobom postronnym dostępu do budynków inwentarskich lub miejsc, w których znajdują się indyki podejrzane o zakażenie pałeczkami *Salmonella* objętymi programem lub ich zwłoki;
- 4) wstrzymania się od wywożenia, wynoszenia i zbywania mięsa, zwłok indyków, paszy, odchodów i ściółki pochodzących od indyków oraz innych przedmiotów znajdujących się w miejscu utrzymywania indyków;
- 5) udzielania powiatowemu lekarzowi weterynarii wyjaśnień i informacji, które mogą mieć znaczenie dla wykrycia choroby lub zakażenia, źródeł choroby lub źródeł zakażenia lub zapobiegania szerzeniu się choroby lub zakażenia;
- 6) udostępnienia powiatowemu lekarzowi weterynarii dokumentacji dotyczącej stada, a w szczególności dokumentacji potwierdzającej zakup piskląt, materiałów ściółkowych, paszy, sprzedaży zwierząt oraz dokumentacji związanej z ewidencją leczenia;
- 7) zwiększenia standardów zoohigienicznych.

3.1.2. W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań laboratoryjnych w kierunku serotypów *Salmonella* objętych programem (innych niż szczepy szczepionkowe) lub w przypadku wykrycia efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych z inicjatywy producenta żywca indyckiego lub w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii w stadzie indyków rzeźnych, powiatowy lekarz weterynarii, zgodnie z art. 44 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, w drodze decyzji administracyjnej:

- 1) nakazuje:
 - a) unieszkodliwienie zwłok wszystkich padłych indyków zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.) zwanego

- dalej „rozporządzeniem nr 1069/2009”, oraz środkami wykonawczymi przyjętymi zgodnie z art. 40 tego rozporządzenia,
- b) zniszczenie pasz lub ich zagospodarowanie, przy zastosowaniu środków kontroli gwarantujących pełną inaktywację pałeczek *Salmonella*, w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania laboratoryjnego próbek paszy w kierunku pałeczek *Salmonella*,
 - c) zniszczenie lub zagospodarowanie materiałów ściółkowych, odchodów i innych przedmiotów, które mogły ulec skażeniu, w sposób, który wyklucza zanieczyszczenie pałeczkami *Salmonella*, zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1069/2009 oraz środkami wykonawczymi przyjętymi zgodnie z art. 40 tego rozporządzenia,
 - d) dokładne oczyszczenie i odkażenie budynków inwentarskich, w których były utrzymywane indyki ze stada zakażonego, otoczenia tych budynków, pojazdów używanych do transportu indyków oraz pozostałych przedmiotów, które mogły ulec skażeniu, po wykonaniu czynności, o których mowa w lit. a-c,
 - e) podjęcie przez producenta żywca indyczego działań, mających na celu poprawę warunków zoohigienicznych oraz bezpieczeństwa epizootycznego w gospodarstwie, określonych w ust. 2.3;
- 2) zakazuje przemieszczania indyków ze stada zakażonego z gospodarstwa i do stada zakażonego w gospodarstwie oraz ze stada do stada w obrębie gospodarstwa, chyba że indyki, na wniosek producenta żywca indyczego, zostaną przemieszczone bezpośrednio do rzeźni w celu poddania ich ubojowi.

3.1.3. W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań, o których mowa w ust. 3.1.2., powiatowy lekarz weterynarii, zgodnie z art. 42 ust. 6 oraz art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt:

- 1) przeprowadza dochodzenie epizootyczne, zgodnie z art. 42 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 2) w celu ustalenia źródła zakażenia stada pałeczkami *Salmonella*, przeprowadza badania laboratoryjne:
 - a) paszy,
 - b) wody z ujęć własnych gospodarstwa.

3.2. W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań laboratoryjnych w kierunku serotypów *Salmonella* objętych programem (innych niż szczepy szczepionkowe) lub w przypadku wykrycia efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych z inicjatywy producenta żywca indyczego

lub w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii w stadzie indyków rzeźnych koszty:

- 1) oczyszczenia i odkażenia budynków, w których był przetrzymywany drób ze stada indyków rzeźnych zakażonego serotypem *Salmonella* objętym programem, ich otoczenia, środków transportu oraz pozostałych przedmiotów, które mogły ulec skażeniu,
- 2) podjęcia działań, mających na celu poprawę warunków zoohigienicznych oraz bezpieczeństwa epizootycznego w gospodarstwie

– są ponoszone przez producenta żywca indyczego.

3.3. Przy przemieszczaniu indyków rzeźnych z zakażonego stada do rzeźni stosuje się świadectwo zdrowia, którego wzór jest określony w załączniku do programu.

W związku z tym, że rozporządzenie Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych wskazuje pałeczki *Salmonella* spp. jako kryterium bezpieczeństwa żywności w mięsie mielonym i surowych wyrobach z mięsa drobiowego, w drobiowym mięsie odkostnionym mechanicznie oraz w produktach z mięsa drobiowego hodowca jest obowiązany do wpisywania w łańcuchu żywnościowym dla drobiu wyników dodatnich wszystkich stwierdzonych serotypów *Salmonella*, w tym nieobjętych programem.

Przy przemieszczaniu do rzeźni drobiu, który nie był badany zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu nr 1190/2012 oraz w programie, w przypadku przeprowadzenia badania przedubojowego na terenie gospodarstwa pochodzenia w pkt 4 świadectwa zdrowia należy zaznaczyć fakt pochodzenia drobiu ze stada o nieznanym statusie zdrowotnym pod względem *Salmonella*.

W przypadku gdy w badaniu laboratoryjnym próbek pobranych z inicjatywy producenta żywca indyczego lub pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii w stadzie indyków rzeźnych stwierdzono pałeczki *Salmonella*:

- 1) badanie przedubojowe indyków z tego stada przeprowadza się zgodnie z sekcją I rozdział II część A ust. 1, część B ust. 1-3 oraz z sekcją IV rozdział V część A pkt 4 załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 206, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 75), zwanego dalej "rozporządzeniem nr 854/2004";
- 2) ubój indyków z tego stada przeprowadza się w sposób określony w sekcji II rozdział III pkt 7 załącznika I do rozporządzenia nr 854/2004;

- 3) ocenę mięsa przeprowadza się i z mięsem pozyskanym od indyków z takiego stada postępuje się w sposób określony w sekcji II rozdział V załącznika I do rozporządzenia nr 854/2004;
- 4) wymagania, jakie powinno spełniać świeże mięso pozyskane od indyków z takiego stada, są określone w części E pkt 1 i 3 załącznika II do rozporządzenia nr 2160/2003.

3.4. Powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza pobranie próbek w celu stwierdzenia skuteczności wykonanego oczyszczania i odkażania przed ponownym umieszczeniem indyków w budynku inwentarskim. Próbki do badań stanowią:

- 1) 4 wymazy powierzchniowe z podłoża, w szczególności z miejsc popękanych, zagłębień lub połączeń konstrukcyjnych – w laboratorium łączone w jedną próbkę zbiorczą oraz
- 2) 4 wymazy powierzchniowe z kątów narożnych badanego pomieszczenia pobrane od poziomu podłogi do wysokości jednego metra – w laboratorium łączone w jedną próbkę zbiorczą, oraz
- 3) 3 wymazy powierzchniowe z urządzenia służącego do karmienia – każdy wymaz pobrany z 5 metrów taśmy lub rynienki paszowej lub z 6 wybranych losowo karmideł – w laboratorium łączone w jedną próbkę zbiorczą, oraz
- 4) 2 wymazy powierzchniowe z systemu wentylacyjnego (każdy wymaz może być pobrany z 3 wlotów lub wylotów tego systemu) – w laboratorium łączone w jedną próbkę zbiorczą.

W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań laboratoryjnych, koszty pobrania kolejnych próbek skuteczności wykonanego oczyszczania i odkażania, dojazdu do gospodarstwa oraz do laboratorium, jak również badań laboratoryjnych próbek w laboratorium są ponoszone przez producenta żywca indyczego. Ponowne umieszczenie indyków w budynku inwentarskim może odbyć się tylko po uzyskaniu ujemnych wyników badań laboratoryjnych próbek pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii.

3.5. Powiatowy lekarz weterynarii powiadamia niezwłocznie właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności państwowego powiatowego inspektora sanitarnego o uzyskaniu dodatniego wyniku badań laboratoryjnych próbek pobranych w stadzie indyków rzeźnych, w kierunku serotypu *Salmonella* objętego programem, zgodnie z art. 51 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. W odniesieniu do osób pracujących w gospodarstwie zaleca się przeprowadzenie badania na nosicielstwo pałeczek *Salmonella*.

3.6. Powiatowy lekarz weterynarii, w przypadku gospodarstw, w których znajdują się dwa lub większa liczba stad indyków rzeźnych, może zastosować środki, o których mowa w ust. 3.1.2 również w stosunku do tych stad indyków w gospodarstwie, które nie są przetrzymywane w budynkach inwentarskich:

- 1) gwarantujących całkowite odizolowanie od pomieszczeń, w których znajdują się indyki zakażone serotypami *Salmonella* objętymi programem;
- 2) w których czynności związane z utrzymywaniem indyków, w tym ich karmienie, odbywa się w sposób uniemożliwiający szerzenie się pałeczek *Salmonella*.

3.7. Zasady stosowania środków zwalczających drobnoustroje, przeprowadzania szczepień oraz przyznawania odstępstw od obowiązku szczepień są określone w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1177/2006 z dnia 1 sierpnia 2006 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących stosowania szczególnych metod kontroli w ramach krajowych programów zwalczania salmonelli u drobiu (Dz. Urz. UE L 212 z 02.08.2006, str. 3). Zakaz stosowania środków zwalczających drobnoustroje odnosi się do serotypów *Salmonella* objętych programem, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 2 ust. 2 tego rozporządzenia.

4. Środki przewidziane programem

4.1. Podsumowanie środków przewidzianych programem

Okres trwania programu: lata 2016-2018

- kontrola,
- badania laboratoryjne,
- obróbka produktów pochodzenia zwierzęcego,
- usuwanie produktów,
- monitorowanie lub nadzór.

4.2. Władza centralna odpowiedzialna za nadzór i koordynację realizacji programu

Zgodnie z art. 57 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, Główny Lekarz Weterynarii jest odpowiedzialny za opracowanie programu, a następnie nadzoruje jego realizację oraz informuje Komisję Europejską o postępach w realizacji programu. Na poziomie województwa nadzór nad realizacją programu sprawuje wojewódzki lekarz weterynarii. Bezpośredni nadzór nad realizacją programu na poziomie powiatu sprawuje powiatowy lekarz weterynarii, który jest również odpowiedzialny za wykonanie wszelkich czynności urzędowych w ramach programu.

4.3. Środki wdrożone w ramach programu

4.3.1. Środki i prawodawstwo stanowiące podstawę do rejestracji gospodarstw

Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, powiatowy lekarz weterynarii prowadzi rejestr podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną.

Sposób prowadzenia rejestru przez powiatowego lekarza weterynarii określa załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 stycznia 2012 r. w sprawie rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną.

Podmioty prowadzące działalność podlegającą nadzorowi organów Inspekcji Weterynaryjnej są obowiązane do spełnienia wymagań weterynaryjnych z zakresu lokalizacji prowadzonej działalności, jak również przyjętych rozwiązań technicznych, technologicznych, organizacyjnych i sanitarnych. Wymagania te w sposób szczegółowy są określone w rozporządzeniach wydanych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.

4.3.2. Środki i stosowne prawodawstwo w zakresie powiadomienia o chorobie

Środki stosowane w zakresie powiadamiania o chorobie wynikają z art. 42 ust. 1-9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Zgodnie z przepisem art. 51 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, organy Inspekcji Weterynaryjnej prowadzą system zbierania, przechowywania, analizowania, przetwarzania danych i przekazywania danych o chorobach zakaźnych zwierząt, w tym o chorobach objętych programem zwalczania.

Powiatowy lekarz weterynarii po powzięciu podejrzenia lub stwierdzeniu wystąpienia serotypu *Salmonella* objętego programem w stadzie indyków rzeźnych przekazuje o tym informację sąsiadnym powiatowym lekarzom weterynarii oraz wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii. Wojewódzki lekarz weterynarii przekazuje tę informację Głównemu Lekarzowi Weterynarii. Ponadto powiatowy lekarz weterynarii powiadamia właściwego miejscowo państwowego powiatowego inspektora sanitarnego o wystąpieniu serotypu *Salmonella* objętego programem zwalczania w stadzie indyków rzeźnych.

4.3.3. Sposób przeprowadzania kontroli i środki podejmowane w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania laboratoryjnego

Zostały opisane w ust. 3.

4.3.4. Prawodawstwo w zakresie kontroli

- 1) rozporządzenie nr 2160/2003;
- 2) art. 57 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 3) rozporządzenie Komisji (WE) nr 1177/2006 z dnia 1 sierpnia 2006 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących stosowania szczególnych metod kontroli w ramach krajowych programów zwalczania salmonelli u drobiu;
- 4) rozporządzenie nr 1190/2012.

4.3.5. Odszkodowania dla właścicieli indyków poddanych ubojowi lub zabiciu:

Odszkodowanie i zwrot faktycznie poniesionych wydatków związanych z wykonywaniem nakazów zawartych w decyzji powiatowego lekarza weterynarii w związku ze zwalczaniem choroby zakaźnej zwierząt przyznawane jest zgodnie z art. 49 i 57c ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

4.3.6. Prawodawstwo i informacje w zakresie bezpieczeństwa biologicznego w gospodarstwach

1) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie minimalnych warunków utrzymywania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 116, poz. 778, z późn. zm.);

2) dodatkowe informacje, dotyczące kwestii bezpieczeństwa biologicznego są udostępnione na stronie Głównego Inspektoratu Weterynarii w zakładce „Zdrowie i ochrona zwierząt”.

5. Ogólny opis kosztów i korzyści

Główną korzyścią z realizacji programu dla producentów żywca indyczego oraz podmiotów zajmujących się obrotem drobiem oraz mięsem drobiowym będzie możliwość prowadzenia swobodnego handlu oraz wywozu drobiu. Zgodnie z rozdziałem E załącznika II do rozporządzenia nr 2160/2003, od dnia 1 grudnia 2011 r. świeże mięso drobiowe pozyskane z drobiu wymienionego w załączniku I do rozporządzenia (kury, indyki) nie może być wprowadzone do obrotu w celu spożycia przez ludzi, jeśli nie zostanie spełnione kryterium bezpieczeństwa żywności określone w ust. 1.28 rozdziału 1 załącznika I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych.

Osiągnięcie celu, czyli ograniczenie liczby zakażonych stad indyków rzeźnych, zwiększy konkurencyjność polskiego drobiu i mięsa drobiowego na rynku wspólnotowym, jak również na rynkach państw trzecich.

Ponadto należy podkreślić, że salmoneloza jest najczęściej notowaną chorobą odzwierzęcą. Stąd też realizacja programu ograniczy liczbę zakażeń u ludzi, a w związku z tym zredukuje koszty leczenia tych chorób.

Szacowane koszty programu wynoszą 78 641,12 zł. Z ogólnej sumy szacowanych kosztów programu, Polska będzie występowała z wnioskiem o współfinansowanie programu ze środków Unii Europejskiej w odniesieniu do 75% kosztów kwalifikowalnych. Program jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej na zasadach określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 652/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającym przepisy w zakresie zarządzania wydatkami odnoszącymi się do łańcucha żywnościowego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz dotyczącymi zdrowia roślin i materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin, zmieniającym dyrektywy Rady 98/56/WE, 2000/29/WE i 2008/90/WE, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i

Rady (WE) nr 178/2002, (WE) nr 882/2004 i (WE) nr 396/2005, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 oraz uchylającym decyzje Rady 66/399/EWG, 76/894/EWG i 2009/470/WE (Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 1). Stosownie do art. 5 ust 1 tego rozporządzenia w przypadku gdy wkład finansowy Unii przybiera formę dotacji, nie może on przekraczać 50 % kosztów kwalifikowanych. Jednocześnie zgodnie z art. 5 ust. 2 lit. b maksymalna stawka, o której mowa w art. 5 ust 1 tego rozporządzenia może zostać zwiększona do 75 % kosztów kwalifikowalnych w odniesieniu do państw członkowskich, których dochód narodowy brutto na mieszkańca w oparciu o najnowsze dane Eurostatu wynosi mniej niż 90 % średniej UE. Polska należy do takich krajów i dlatego założono, że kwota dotacji na przedmiotowy program osiągnie poziom 75% kosztów kwalifikowanych.

Finansowanie programu odbywa się ze środków budżetowych określonych w części 83 – rezerwa celowa przeznaczona na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz na dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej, oraz w części 85 – budżety wojewodów, działu 010 – rolnictwo i łowiectwo, rozdziału 01022 – zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego.

Szacunkowe koszty realizacji programu wyrażone w zł zostały przeliczone na euro według prognozowanego kursu euro zawartego w wytycznych Ministra Finansów z dnia 6 października 2015 r. dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw.

Są to szacunkowe koszty, które zostały dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w projekcie ustawy budżetowej na rok 2016 oraz zostaną dostosowane do projektów ustaw budżetowych na lata 2017 i 2018 w ramach limitu wydatków właściwych części budżetowych.

6. Sytuacja epizoootyczna.

Rok: 2014

Region	Rodzaj stada ^{b)}	Łączna liczba stad ^{c)}	Łączna liczba indyków rzeźnych	Łączna liczba stad objętych programem	Łączna liczba indyków rzeźnych objętych programem	Liczba zbada-nych stad ^{d)}	Serotyp ^{a)}	Liczba stad z dodatnim wynikiem ^{a)} badań	Liczba stad zlikwidowanych ^{a)}	Łączna liczba indyków rzeźnych poddanych ubojowi lub zabiciu ^{a)}	Szt. (jaja zniszczone)	Liczba zniszczonych jaj ^{a)}	Szt. (jaja skierowane do przetworzenia)	Liczba jaj skierowanych do przetworzenia ^{a)}
Rzeczpospolita Polska	Indyki rzeźne	6 749	41 371 571	5 908	34 709 489	5 838	S. Enteritidis, S. Typhimurium	18	7	24 189	szt.	0	szt.	0

Rok: 2013

Region	Rodzaj stada ^{b)}	Łączna liczba stad ^{c)}	Łączna liczba indyków rzeźnych	Łączna liczba stad objętych programem	Łączna liczba indyków rzeźnych objętych programem	Liczba zbadanych stad ^{d)}	Serotyp ^{a)}	Liczba stad z dodatnim wynikiem ^{a)} badań	Liczba stad zlikwidowanych ^{a)}	Łączna liczba indyków rzeźnych poddanych ubojowi lub zabiciu ^{a)}	Szt. (jaja zniszczone)	Liczba zniszczonych jaj ^{a)}	Szt. (jaja skierowane do przetworzenia)	Liczba jaj skierowanych do przetworzenia ^{a)}
Rzeczpospolita Polska	Indyki rzeźne	5923	35 511 237	4090	24 133 805	4852	S. Enteritidis, S. Typhimurium	13	7	39 149	szt.	0	szt.	0

Rok: 2012

Region	Rodzaj stada ^{b)}	Łączna liczba stad ^{c)}	Łączna liczba indyków rzeźnych	Łączna liczba stad objętych programem	Łączna liczba indyków rzeźnych objętych programem	Liczba zbadanych stad ^{d)}	Serotyp ^{a)}	Liczba stad z dodatnim wynikiem ^{a)} badań	Liczba stad zlikwidowanych ^{a)}	Łączna liczba indyków rzeźnych poddanych ubojowi lub zabiciu ^{a)}	Szt. (jaja zniszczone)	Liczba zniszczonych jaj ^{a)}	Szt. (jaja skierowane do przetworzenia)	Liczba jaj skierowanych do przetworzenia ^{a)}
Rzeczpospolita Polska	Indyki rzeźne	5 904	34 938 327	5 235	30 142 544	5 230	S. Enteritidis, S. Typhimurium	15	3	9 550	szt.	0	szt.	0

Rok: 2011

Region	Rodzaj stada ^{b)}	Łączna liczba stad ^{c)}	Łączna liczba indyków rzeźnych	Łączna liczba stad objętych programem	Łączna liczba indyków rzeźnych objętych programem	Liczba zbada-nych stad ^{d)}	Liczba Serotyp ^{a)}	Liczba stad ^{e)} z dodatnim wynikiem ^{a)} badań	Liczba stad zlikwid-owanych ^{a)}	Łączna liczba indyków rzeźnych poddanych ubojowi lub zabiciu ^{a)}	Szt. (jaja zniszczone)	Liczba znisz-czonych jaj ^{a)}	Szt. (jaja skierowane do przetworzenia)	Liczba jaj skierowa-nych do przetwo-rzenia ^{a)}
Rzeczpospolita Polska	Indyki rzeźne	5 272	33 167 010	4 682	28 718 031	4 648	S. Enteritidis, S. Typhimurium	21	10	31 534	szt.	0	szt.	0

Rok: 2010

Region	Rodzaj stada ^{b)}	Łączna liczba stad ^{c)}	Łączna liczba indyków rzeźnych	Łączna liczba stad objętych programem	Łączna liczba indyków rzeźnych objętych programem	Liczba zbada-nych stad ^{d)}	Liczba Serotyp ^{a)}	Liczba stad ^{e)} z dodatnim wynikiem ^{a)} badań	Liczba stad zlikwid-owanych ^{a)}	Łączna liczba indyków rzeźnych poddanych ubojowi lub zabiciu ^{a)}	Szt. (jaja zniszczone)	Liczba znisz-czonych jaj ^{a)}	Szt. (jaja skierowane do przetworzenia)	Liczba jaj skierowa-nych do przetwo-rzenia ^{a)}
Rzeczpospolita Polska	Indyki rzeźne	4 263	29 509 716	3 486	24 059 149	3 432	S. Enteritidis, S. Typhimurium	24	7	37 760	szt.	0	szt.	0

- a) Dla *Salmonella* odzwierzęcej należy wskazać serotypy objęte programem kontroli: *Salmonella* Enteritidis, *Salmonella* Typhimurium.
- b) Stada indyków rzeźnych.
- c) Łączna liczba stad istniejących w regionie włączając stada kwalifikujące się i niekwalifikujące się do programu.
- d) Liczba stad objętych programem, w tej kolumnie nie należy stada liczyć dwa razy, nawet jeżeli przebadano je więcej niż raz.
- e) Jeżeli stado zbadano więcej niż raz, próba pozytywna jest brana pod uwagę tylko raz.

6.1. Dane dotyczące badań w ramach nadzoru i badań laboratoryjnych

Rok: 2014

Region	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z wynikiem dodatnim
Rzeczpospolita Polska	badanie mikrobiologiczne	wykrycie stada zakażonego	301	18
Rzeczpospolita Polska	badanie serologiczne	określenie serotypu	23	18

Rok: 2013

Region	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z wynikiem dodatnim
Rzeczpospolita Polska	badanie mikrobiologiczne	wykrycie stada zakażonego	295	13 (w tym 7 próbek z

					wynikiem dodatnim pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii)
Rzeczpospolita Polska	badanie serologiczne	określenie serotypu	31	13 (w tym 7 próbek z wynikiem dodatnim pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii)	

Rok: 2012

Region	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z wynikiem dodatnim
Rzeczpospolita Polska	badanie mikrobiologiczne	wykrycie stada zakażonego	422	15 (w tym 4 próbki z wynikiem dodatnim pobrane przez powiatowego lekarza weterynarii)
Rzeczpospolita Polska	badanie serologiczne	określenie serotypu	50	15 (w tym 4 próbki z

					wynikiem dodatnim pobrane przez powiatowego lekarza weterynarii)
--	--	--	--	--	--

Rok: 2011

Region	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z wynikiem dodatnim
Rzeczpospolita Polska	badanie mikrobiologiczne	wykrycie stada zakażonego	361	10
Rzeczpospolita Polska	badanie serologiczne	określenie serotypu	56	10

Rok: 2010

Region	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z wynikiem dodatnim
Rzeczpospolita Polska	badanie mikrobiologiczne	wykrycie stada zakażonego	320	7
Rzeczpospolita Polska	badanie serologiczne	określenie serotypu	60	7

6.2. Dane dotyczące zakażenia

Rok: 2014

Region	Liczba zakażonych stad	Liczba zakażonych indyków*
Rzeczpospolita Polska	18	24 189

Rok: 2013

Region	Liczba zakażonych stad	Liczba zakażonych indyków*
Rzeczpospolita Polska	13	39 149

Rok: 2012

Region	Liczba zakażonych stad	Liczba zakażonych indyków*
Rzeczpospolita Polska	15	9 550

Rok: 2011

Region	Liczba zakażonych stad	Liczba zakażonych indyków*
Rzeczpospolita Polska	10	31 534

Rok: 2010

Region	Liczba zakażonych stad	Liczba zakażonych indyków*
Rzeczpospolita Polska	7	37 760

* liczba indyków rzeźnych ubitych/zabitych w ramach programu

7. Założenia związane z badaniami

7.1. Założenia w zakresie badań diagnostycznych w latach 2016-2018 (na każdy rok)

Region ^{a)}	Rodzaj badania ^{b)}	Populacja docelowa ^{c)}	Rodzaj próbki ^{d)}	Cel ^{e)}	Liczba planowanych badań
Rzeczpospolita Polska	Badanie bakteriologiczne	Indyki rzeźne	Kał/ okładziny na buty/ kurz	Wykrycie stada zakażonego	150
	Badanie serologiczne	Indyki rzeźne	Izolaty <i>Salmonella</i> z kału/ okładzin na buty/ kurzu	Określenie serotypu	23
	Badanie w kierunku skuteczności przeprowadzonego odkażania	Indyki rzeźne	Wymazy czystościowe	Potwierdzenie skuteczności przeprowadzonego odkażania	72

a) Region określony w zatwierdzonym programie zwalczania chorób państwa członkowskiego.

b) Opis badania.

c) Wyszczególnienie gatunków i kategorii zwierząt objętych programem, w razie potrzeby.

d) Opis próbki (np. odchody).

e) Opis celu (np. nadzór, monitorowanie, kontrola szczepień).

7.2. Założenia w zakresie badania stad

Rok: 2016-2018 (na każdy rok)

Region	Rodzaj stada	Łączna liczba stad ^{a)}	Łączna liczba stad objętych programem	Spodziewana liczba stad do zbadania ^{a)} ^{b)}	Liczba stad, w których zostaną pobrane próbki urzędowe ^{d)}	Liczba próbek	Serotyp ^{c)}	Spodziewan a liczba stad z dodatnim wynikiem	Spodziewana liczba stad do likwidacji	Łączna spodziewana liczba indyków rzeźnych do ubicia lub zabicia	Spodziewana liczba jaj do zniszczenia (szt.)	Spodziewana liczba jaj skierowana do przetworzenia (szt.)
Rzeczpospolita Polska	Indyki rzeźne	6 749	5 908	5 838	118	222	S. Enteritidis, S. Typhimurium	18	18	62190	0	0

a) Łączna liczba stad, w tym stada kwalifikujące się i niekwalifikujące się do programu.

b) Liczba stad objętych programem, w tej kolumnie nie należy stada liczyć dwa razy, nawet jeżeli przebadano je więcej niż raz.

c) Serotypy objęte programem kontroli: *Salmonella* Enteritidis, *Salmonella* Typhimurium.

d) Liczona każda wizyta, w ramach której pobrano próbki urzędowe.

8. Szczegółowa analiza kosztów programu na 2016 r. ¹⁾

Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Szacunkowa liczba jednostek	Szacunkowy jednostkowy koszt w złotych	Szacunkowy jednostkowy koszt w euro	Suma ogółem (w złotych)	Suma ogółem (w euro)	Finansowanie unijne
1. Badania laboratoryjne							
Koszt badań laboratoryjnych	Badanie bakteriologiczne w ramach pobierania próbek przez powiatowego lekarza weterynarii	150	73,31	18,19	10 996,50	2 728,50	tak
Koszt badań laboratoryjnych	Badanie w kierunku stwierdzenia skuteczności przeprowadzonego odkażania	72	67,38	16,72	4 851,36	1 203,84	tak
Koszt badań laboratoryjnych	Badanie w kierunku określenia serotypu odpowiednich izolatów	23	154,67	38,38	3 557,41	882,74	tak
2. Szczepienia							
Szczepienia	Program nie przewiduje						
3. Koszty zniszczenia lub unieszkodliwienia							
Koszty zniszczenia lub unieszkodliwienia	Program nie przewiduje						
4. Czyszczenie i odkażanie							
Czyszczenie i odkażanie	Odkazanie jest rutynową czynnością wykonywaną zawsze przed zasiedleniem obiektu, stąd jego koszty ponoszone są przez hodowcę						

5. Wynagrodzenia (osoby zatrudnione do realizacji programu)							
Wynagrodzenia	Koszt wyceny paszy (godz.)	4	33,16	8,23	132,64	32,92	nie
6. Towary konsumpcyjne i specjalny sprzęt							
Towary konsumpcyjne i specjalny sprzęt	Nie dotyczy						
7. Inne koszty							
Inne koszty	Badanie laboratoryjne inne niż wymienione w pkt 1 (np. badania paszy i wody)	54	22,39	5,56	1 209,06	300,24	nie
	Odszkodowanie za pasze (tony)	2	1 118,47	277,54	2 236,94	555,08	nie
	Unieszkodliwienie odpadów laboratoryjnych (kg)	458	2,30	0,57	1 053,40	261,06	nie
8. Koszt pobrania próbek							
Koszt pobrania próbek	Koszt pobrania próbek	118	24,06	5,97	2 839,08	704,46	tak
OGÓLEM					26 876,39	6 668,84	
OGÓLEM (koszty kwalifikowalne)					22 244,35	5 519,54	

¹⁾ Analiza obejmuje szacunki kosztów ponoszonych w ramach programu. Wszystkie wartości są podane bez VAT. Koszt programu obliczono według kursu euro 4,03 zł zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja - październik 2015 r.

Są to szacunkowe koszty, które zostały dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w projekcie ustawy budżetowej na rok 2016 w ramach limitu wydatków właściwej części budżetowej.

Koszty programu będą finansowane ze środków budżetowych w ramach rozdziału 01022 i rezerwy celowej przeznaczonej na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz na dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej.

75% kosztów kwalifikowalnych (16 683,26 zł) będzie podlegać współfinansowaniu ze środków finansowych Unii.

Szczegółowa analiza kosztów programu na 2017 r. ¹⁾

Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Szacunkowa liczba jednostek	Szacunkowy jednostkowy koszt w złotych	Szacunkowy jednostkowy koszt w euro	Suma ogółem (w złotych)	Suma ogółem (w euro)	Finansowanie unijne
1. Badania laboratoryjne							
Koszt badań laboratoryjnych	Badanie bakteriologiczne w ramach pobierania próbek przez powiatowego lekarza weterynarii	150	71,12	18,19	10 668,00	2 728,50	tak
Koszt badań laboratoryjnych	Badanie w kierunku stwierdzenia skuteczności przeprowadzonego odkażania	72	65,38	16,72	4 707,36	1 203,84	tak
Koszt badań laboratoryjnych	Badanie w kierunku określenia serotypu odpowiednich izolatów	23	150,07	38,38	3 451,61	882,74	tak

2. Szczepienia						
Szczepienia	Program nie przewiduje					
3. Koszty zniszczenia lub unieszkodliwienia						
Koszty zniszczenia lub unieszkodliwienia	Program nie przewiduje					
4. Czyszczenie i odkażanie						
Czyszczenie i odkażanie	Odkazanie jest rutynową czynnością wykonywaną zawsze przed zasiedleniem obiektu, stąd jego koszty ponoszone są przez hodowcę					
5. Wynagrodzenia (osoby zatrudnione do realizacji programu)						
Wynagrodzenia	Koszt wyceny paszy (godz.)	4	33,16	8,48	132,64	33,92 nie
6. Towary konsumpcyjne i specjalny sprzęt						
Towary konsumpcyjne i specjalny sprzęt	Nie dotyczy					
7. Inne koszty						
Inne koszty	Badanie laboratoryjne inne niż wymienione w pkt 1 (np. badania paszy i wody)	54	22,39	5,73	1 209,06	309,42 nie
	Odszkodowanie za pasze (tony)	2	1 118,47	286,05	2 236,94	572,10 nie
	Unieszkodliwienie odpadów laboratoryjnych (kg)	458	2,30	0,59	1 053,40	270,22 nie

8. Koszt pobrania próbek						
Koszt pobrania próbek	Koszt pobrania próbek	118	23,34	5,97	2 754,12	704,46
OGÓLEM					26 213,13	6 705,20
OGÓLEM (koszty kwalifikowalne)					21 581,09	5 519,54

¹⁾ Analiza obejmuje szacunki kosztów ponoszonych w ramach programu. Wszystkie wartości są podane bez VAT. Koszt programu obliczono według kursu euro 3,91 zł zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja - październik 2015 r.

Są to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w projekcie ustawy budżetowej na rok 2017 w ramach limitu wydatków właściwej części budżetowej.

Koszty programu będą finansowane ze środków budżetowych w ramach rozdziału 01022 i rezerwy celowej przeznaczonej na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz na dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej.

75% kosztów kwalifikowalnych (16 185,82 zł) będzie podlegać współfinansowaniu ze środków finansowych Unii.

Szczegółowa analiza kosztów programu na 2018 r. ¹⁾

Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Szacunkowa liczba jednostek	Szacunkowy jednostkowy koszt w złotych	Szacunkowy jednostkowy koszt w euro	Suma ogółem (w złotych)	Suma ogółem (w euro)	Finansowanie unijne
-----------------------	------------------	-----------------------------	--	-------------------------------------	-------------------------	----------------------	---------------------

1. Badania laboratoryjne							
Koszt badań laboratoryjnych	Badanie bakteriologiczne w ramach pobierania próbek przez powiatowego lekarza weterynarii	150	68,94	18,19	10 341,00	2 728,50	tak
Koszt badań laboratoryjnych	Badanie w kierunku stwierdzenia skuteczności przeprowadzonego odkażania	72	63,37	16,72	4 562,64	1 203,84	tak
Koszt badań laboratoryjnych	Badanie w kierunku określenia serotypu odpowiednich izolatów	23	145,46	38,38	3 345,58	882,74	tak
2. Szczepienia							
Szczepienia	Program nie przewiduje						
3. Koszty zniszczenia lub unieszkodliwienia							
Koszty zniszczenia lub unieszkodliwienia	Program nie przewiduje						
4. Czyszczenie i odkażanie							
Czyszczenie i odkażanie	Odkażanie jest rutynową czynnością wykonywaną zawsze przed zasiedleniem obiektu, stąd jego koszty ponoszone są przez hodowcę						
5. Wynagrodzenia (osoby zatrudnione do realizacji programu)							
Wynagrodzenia	Koszt wyceny paszy (godz.)	4	33,16	8,75	132,64	35,00	nie
6. Towary konsumpcyjne i specjalny sprzęt							

Towary konsumpcyjne i specjalny sprzęt	Nie dotyczy									
7. Inne koszty										
Inne koszty	Badanie laboratoryjne inne niż wymienione w pkt 1 (np. badania paszy i wody)	54	22,39	5,91	1 209,06	319,14	nie			
	Odszkodowanie za pasze (tony)	2	1 118,47	295,11	2 236,94	590,22	nie			
	Unieszkodliwienie odpadów laboratoryjnych (kg)	458	2,30	0,61	1 053,40	279,38	nie			
8. Koszt pobrania próbek										
Koszt pobrania próbek		118	22,63	5,97	2 670,34	704,46	tak			
OGÓLEM					25 551,60	6 743,28				
OGÓLEM (koszty kwalifikowalne)					20 919,56	5 519,54				

¹⁾ Analiza obejmuje szacunki kosztów ponoszonych w ramach programu. Wszystkie wartości są podane bez VAT. Koszt programu obliczono według kursu euro 3,79 zł zgodnie z wytycznymi dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja - październik 2015 r.

Są to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w projekcie ustawy budżetowej na rok 2018 w ramach limitu wydatków właściwej części budżetowej.

Koszty programu będą finansowane ze środków budżetowych w ramach rozdziału 01022 i rezerwy celowej przeznaczonej na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz na dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej.

75% kosztów kwalifikowalnych (15 689,67 zł) będzie podlegać współfinansowaniu ze środków finansowych Unii.

Załącznik do „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach indyków rzeźnych” na lata 2016–2018

WZÓR

ŚWIADECTWO ZDROWIA

dla drobiu przewożonego z gospodarstwa do rzeźni

Właściwy organ:

1. Identyfikacja drobiu

Gatunek:

Liczba sztuk drobiu:

2. Pochodzenie drobiu

Adres gospodarstwa pochodzenia:

Weterynaryjny numer identyfikacyjny lub numer gospodarstwa:

.....

Oznaczenie stada:

3. Przeznaczenie drobiu

Drób będzie przewożony do następującej rzeźni:

następującym środkiem transportu:

4. Inne istotne informacje

.....

5. Oświadczenie

Ja, niżej podpisany zaświadczam, że:

- w stadzie wykryto serotyp *Salmonella* objęty programem zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* (podać nazwę serotypu)

- przedmiotowy drób został przeze mnie zbadany w dniu dzisiejszym i nie stwierdziłem objawów klinicznych choroby zakaźnej oraz drób jest zdolny do transportu.

Sporządzono w w dniu

(Miejsce)

(Data)

Pieczczę:

(Podpis urzędowego lekarza weterynarii)